

HOTĂRÎRE

cu privire la solicitarea Ministrului Justiției, Olesea Stamate, referitor la revocarea mandatelor unor membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției, desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii

23 iulie 2019
nr. 298/17

mun. Chișinău

Examinând chestiunea cu privire la solicitarea ministrului justiției, referitor la revocarea mandatelor unor membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției, desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii, luând act de informația membrului CSM, Olesea Stamate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

C O N S T A T Ă :

În cadrul ședinței Plenului Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit solicitarea ministrului justiției al Republicii Moldova, Olesea Stamate, prin care solicită revocarea mandatelor unor membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției (în continuare INJ) desemnați de CSM.

De drept argumentare în solicitarea înaintată, s-a invocat că, Consiliul Superior al Magistraturii deține mandatul legal și responsabilitatea de a purifica sistemul judecătoresc. Momentul important este ca CSM să demonstreze că poate efectua acest lucru și în acest context, consideră că este necesară demararea procedurilor legale în instanțele unde se pot efectua unele schimbări nu atât de dificile ca termen și procedură, dar schimbări rapide în realizarea acestora.

A susținut că, este important ca în Republica Moldova să fie un sistem judecătoresc în care să activeze judecători competenți, corecți și integri.

INJ este acea instituție care pregătește viitoarele cadre de judecători și procurori din țara noastră.

Organele de conducere ale Institutului sînt Consiliul și directorul.

Consideră că membrii Consiliului INJ trebuie să fie persoane asupra cărora nu planează suspiciuni serioase de integritate.

În situația în care unii membri ai Consiliului INJ, desemnați de către CSM, au fost mediatizați în repetate rânduri, prin prisma existenței suspiciunilor de integritate, deținînd o imagine negativă în societate, consideră că acestora urmează să le fie revocat mandatul, cu anunțarea concursului pentru desemnarea noilor membri.

În special, se referă la membrii Consiliului INJ: Pitic Mariana, judecător la Curtea Supremă de Justiție; Pavliuc Ghenadie, judecător la Judecătoria Chișinău;

Robu Oxana și Mihaila Viorica, judecători la Curtea de Apel Chișinău, aceste persoane fiind vizate în mai multe investigații jurnalistice, la capitolul integritate.

A menționat că Consiliul are competențe destul de extinse, în special formarea Comisiei de admitere și examinare a candidaților la funcția de judecători și procurori. Respectiv membrii Consiliului INJ trebuie să fie persoane integre în care societatea are încredere.

Solicită revocarea mandatelor membrilor Consiliului Institutului Național al Justiției, și anume: Pitic Mariana; Pavliuc Ghenadie; Robu Oxana și Mihaila Viorica, desemnați anterior de Consiliul Superior al Magistraturii.

Examinând solicitarea membrului de drept al CSM, ministrul justiției Olesea Stamati, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele.

Potrivit art. 1 alin. (1) din Legea nr. 947-XIII din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, CSM este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, fiind garantul independenței autorității judecătorești.

În temeiul art. 4 din aceeași Lege, în vederea exercitării funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii a fost învestit cu competențe referitoare la cariera judecătorilor, instruirea inițială și continuă a judecătorilor și a personalului secretariatului instanțelor judecătorești, respectarea disciplinei și eticii judecătorilor, administrarea instanțelor judecătorești.

Conform art. 4 alin. (5) din Legea nr. 947-XIII, în scopul realizării funcțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii poate avea și alte competențe în condițiile legii.

În baza prevederilor art. 11 alin. (1) lit. b) și c) din Legea nr. 947-XIII, membrii Consiliului sunt obligați să asigure ocrotirea drepturilor și libertăților magistraților, onoarei și demnității lor în condițiile legii și să contribuie la promovarea principiului independenței autorității judecătorești.

Conform prevederilor art. 10 Legea nr. 947-XIII, membrul Consiliului Superior al Magistraturii este în drept:

- a) să ia cunoștință de materialele prezentate Consiliului spre examinare;
- b) să participe la examinarea lor;
- c) să facă demersuri, să-și expună argumentele și să prezinte materiale suplimentare;
- d) să solicite instanțelor judecătorești, Ministerului Justiției, altor instituții și organizații informațiile și documentele necesare îndeplinirii atribuțiilor sale;
- e) să propună spre examinare în ședință probleme ce țin de competența Consiliului;

f) să participe la adoptarea de hotărâri prin vot și să-și expună, după caz, opinia separată;

j) să beneficieze de alte drepturi în condițiile legii.

În acest context, solicitarea membrului de drept a CSM Olesea Stamati se încadrează în aceste prevederi.

De asemenea, Plenul CSM remarcă faptul că, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 152-XVI din 08 iunie 2006 cu privire la Institutul Național al Justiției Consiliul este organul suprem de conducere al Institutului.

(2) Consiliul este alcătuit din 13 membri, dintre care:

a) 7 membri desemnați de Consiliul Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor instanțelor judecătorești de diferite niveluri;

(3) Mandatul membrilor Consiliului este de o durată de 4 ani și poate fi reînnoit doar o singură dată.

Întru realizarea acestor competențe, prin Hotărârile Plenului CSM nr. 819/33 din 03 septembrie 2016, nr. 258/13 din 11 aprilie 2017, și respectiv nr. 501/24 din 13 noiembrie 2018, judecătoria Pitic Mariana de la Curtea Supremă de Justiție; Robu Oxana, Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău și Pavliuc Ghenadie de la Judecătoria Chișinău au fost desemnați în calitate de membri în componența Consiliului Institutului Național al Justiției.

Potrivit prevederilor art. 6 alin. (4) al Legii nr. 152-XVI din 08 iunie 2006 cu privire la Institutul Național al Justiției, calitatea de membru al Consiliului încetează la expirarea mandatului, la cerere sau în caz de deces. Membrul Consiliului *poate fi revocat de către autoritatea care l-a desemnat* în cazul existenței circumstanțelor care exclud posibilitatea executării mandatului, precum și la cererea Consiliului, adoptată cu votul a două treimi din numărul membrilor, în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor”.

Potrivit prevederilor art. 7 din Lege:

(1) În domeniul organizării activității Institutului, Consiliul are următoarele atribuții de bază:

a) aprobă strategia de dezvoltare a Institutului, precum și planul de acțiuni pentru implementarea acesteia;

b) aprobă Regulamentul de ordine interioară și alte acte necesare pentru buna funcționare a Institutului;

c) aprobă structura, statul de personal și efectivul-limită ale Institutului;

d) organizează concursul pentru suplinirea funcției de director;

e) numește și eliberează din funcție directorul și directorul adjunct în condițiile art.9;

- f) dispune interimatul funcției de director sau al celei de director adjunct, în caz de vacanță a funcției, pînă la suplinirea funcției vacante, în modul stabilit de lege;
- g) aprobă Statutul formatorilor;
- h) aprobă rezultatele concursului pentru selectarea formatorilor;
- i) aprobă și prezintă Ministerului Finanțelor, în modul stabilit, proiectul de buget al Institutului;
- j) autorizează acorduri/memorandumuri de cooperare cu instituții similare din alte state și de contribuție a donatorilor;
- k) aprobă, anual, pînă la 31 iulie, raportul de activitate al Institutului, care se înaintează Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor și Ministerului Justiției pentru informare și se plasează pe pagina web oficială a Institutului;
- l) aprobă Metodologia de evaluare a calității programelor de formare.
- (2) În domeniul asigurării formării inițiale a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, a formării continue a judecătorilor în funcție și a procurorilor în funcție, a grefierilor, a asistenților judiciari, a șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești, a consultanților procurorului, a consilierilor de probațiune, a avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat, precum și al organizării examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă, Consiliul are următoarele atribuții de bază:
- a) aprobă, anual, pînă la 31 martie, ținând cont de mijloacele disponibile și de propunerile Consiliului Superior al Magistraturii și ale Consiliului Superior al Procurorilor, numărul de locuri care vor fi scoase la concursul de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror în anul următor;
- b) aprobă Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror;
- c) aprobă componența Comisiei pentru examenele de admitere, a Comisiei pentru examenele de absolvire și a Comisiei de contestații;
- d) aprobă rezultatele concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror, precum și listele candidaților pentru formarea inițială care au promovat concursul;
- e) aprobă, anual, pînă la 1 septembrie, planul de formare inițială și curriculum-urile disciplinare pentru cursurile de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror;
- f) validează rezultatele examenului de absolvire a cursurilor de formare inițială a candidaților la funcțiile de judecător și de procuror și ale examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă;

g) aprobă metodologiile de determinare a necesităților de formare inițială și continuă;

h) aprobă, anual, pînă la 30 noiembrie, planurile de formare continuă;

i) aprobă modelul atestatului pentru cursurile de formare inițială, al certificatului pentru cursurile de formare continuă și al certificatului ce atestă susținerea examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire de către persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă;

j) aprobă, anual, pînă la 30 noiembrie, planul de formare a formatorilor.

(3) Consiliul are următoarele atribuții de bază ce țin de formarea inițială și continuă a altor persoane care activează în sectorul justiției:

a) aprobă planurile de formare inițială și continuă a altor persoane care activează în sectorul justiției;

b) aprobă Regulamentul privind modul de organizare și condițiile de desfășurare a formării inițiale și continue a altor persoane care activează în sectorul justiției.

(4) Consiliul exercită și alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

(5) Pentru adoptarea hotărîrilor în chestiunile prevăzute la alin.(1) lit. l) și la alin. (2) lit. b), e), h), i) și j) este obligatorie consultarea opiniei Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, Ministerului Justiției și a Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat.

(6) Pentru adoptarea hotărîrilor în chestiunea prevăzută la alin. (2) lit. a) este obligatorie consultarea opiniei Consiliului Superior al Magistraturii și a Consiliului Superior al Procurorilor, iar pentru adoptarea hotărîrilor în chestiunile prevăzute la alin. (3) este obligatorie consultarea opiniei organelor de autoadministrare a profesiilor conexe sistemului justiției.

Plenul relevă că exercitarea acestor atribuții, prin prisma statutului de demnitate publică deținut de membrii Consiliului INJ, desemnați de CSM, reglementat de Legea nr. 199/16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, se bazează pe principiile legalității, liberului consimțămînt, transparenței, *exemplului personal, responsabilității* și al loialității.

În acest context, Plenul CSM menționează că o parte din persoanele vizate în solicitarea membrului de drept a CSM, ministrul justiției Olesea Stamati, nu corespund întru totul acestor exigențe, fapt ce a condus în repetate rînduri la mediatizarea în spațiul public a diverselor informații referitor la declarațiile de avere ale acestora; depășirea competențelor deținute, circumstanțe ce au generat planarea suspiciunilor de integritate și o imagine negativă în societate.

În special, membrii Consiliului INJ judecătorii Pitic Mariana de la Curtea Supremă de Justiție și Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău, au indicat în declarațiile de avere că dețin cu titlu de proprietate automobile luxoase (Porsche și

Mercedes la preț de 10.000 lei) preț care este evident diminuat, ce nu corespunde anului fabricării și clasei transportului, fapt mediatizat pe larg în societate și necontestat de judecători.

Totodată, judecătorul Ghenadie Pavliuc de la Judecătoria Chișinău, a fost menționat în note informative ale unor judecători ca persoană care prin acțiunile sale--

Plenul CSM remarcă faptul că procedura de revocare a membrilor Consiliului INJ nu este reglementată prin lege, aceasta fiind una simplificată, oportunitatea revocării ținând de competența organului care i-a desemnat, fiind condiționată de pierderea încrederii.

În această ordine de idei, Plenul CSM consideră oportună revocarea din funcția de membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției a judecătorilor:

- Pitic Mariana de la Curtea Supremă de Justiție;
- Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău;
- Pavliuc Ghenadie de la Judecătoria Chișinău.

Oportunitatea măsurilor întreprinse de CSM prin această Hotărâre ține doar de atribuțiile Plenului CSM, ca autoritate publică și garant al independenței autorității judecătorești, competentă să se pronunțe asupra acestui subiect, scopul fiind de a apăra interesele legale ale judecătorilor și de a asigura funcționarea sistemului judecătoresc. Or, în conformitate cu principiul fundamental al statului de drept, persoanele aflate în funcții de conducere trebuie să demonstreze că îndeplinesc standardele ridicate în materie de integritate. În cazul în care se constată neîndeplinirea condiției, ignorarea acestor constatări și menținerea în funcții de conducere a unor persoane asupra cărora planează dubii privind integritatea reprezintă o sfidare a statului de drept, care are valoare constituțională, urmînd a fi respectată pe deplin.

Plenul CSM statuează, cu titlu de principiu, că orice mandat trebuie să se bazeze pe încrederea cetățenilor și a reprezentanților acestora.

Potrivit art. 56 din Constituție: „Cetățenii cărora le sînt încredințate funcții publice [...] răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin [...]” Responsabilitatea reprezintă o valoare consacrată de Constituție.

Într-un stat cu democrație veritabilă, normalitatea constă în demisia imediată a persoanelor care și-au pierdut încrederea publică.

Menținerea în funcții de conducere a persoanelor asupra cărora au apărut dubii de integritate este contrară principiilor statului de drept. În respectarea principiului constituțional al statului de drept și în considerarea interesului general al cetățenilor, este imperativă întreprinderea măsurilor necesare pentru asigurarea aplicării rapide a

înlăturării de la funcții administrative a persoanelor, care fac obiectul unor dubii rezonabile în materie de integritate.

Cu referire la membrul Consiliului INJ, Oxana Robu de la Curtea de Apel Chișinău, Plenul relevă că, drept temei de revocare a acestuia, ministrul justiției a invocat faptul că în mass-media au fost publicații că, deține în proprietate imobile și conduce un automobil de clasa lux, prețul cărora nu corespunde veniturilor acestui judecător.

Potrivit declarației de avere judecătorul vizat a inclus în declarație bunurile pe care le deține cu drept de proprietate și prețul acestora, care aparent ar corespunde celor-----, competența de a da apreciere corectitudinii acestor prețuri fiind a ANI.

În situația în care ministrul justiției nu a prezentat careva acte în confirmarea temeiniciei solicitării, Plenul CSM consideră pasibil de respins solicitarea în această parte.

Subsecvent, CSM relevă că, la adoptarea acestei Hotărâri, Plenul CSM a luat în considerare toate faptele relevante, impactul informației conținute în solicitarea ministrului justiției asupra imaginii întregului sistem judecătoresc, acționând în calitate sa de autoritate publică cu drept discreționar, deținând prerogative clare stabilite și recunoscute prin lege de a lua măsurile de rigoare, în vederea curățirii sistemului judecătoresc.

Drept urmare a revocării din funcția a 3 membri ai Consiliului INJ, Plenul CSM va anunța concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante de membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin. (4). La adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot. Votarea se efectuează în lipsa persoanei al cărei caz este examinat și în lipsa celorlalți invitați.

În contextul celor expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în rezultatul exprimării a 9 (nouă) voturi pro și 1 (unul) împotriva din membrii CSM cu drept de vot prezenți la ședință, în conformitate cu prevederile art. 4, art. 17, 24 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se revocă din funcția de membru al Consiliului Institutului Național al Justiției judecătorii:

- Pitic Mariana de la Curtea Supremă de Justiție;

- Mihaila Viorica de la Curtea de Apel Chișinău;
- Pavliuc Ghenadie de la Judecătoria Chișinău.

2. Se anunță concurs pentru suplinirea a 3 funcții vacante de membru al Consiliului Institutului Național al Justiției din rîndul judecătorilor instanțelor judecătorești de diferite niveluri.

3. Candidații pot depune cererile de participare la concurs, cu anexarea CV actualizat și motivarea personală la Consiliul Superior al Magistraturii până la 01 august 2019, inclusiv.

4. Prezenta hotărâre poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău de orice persoană interesată în termen de 30 zile.

5. Copia de pe prezenta Hotărâre se remite spre informare Institutului Național al Justiției, Curții Supreme de Justiție, Curții de Apel Chișinău, Judecătoriei Chișinău și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Dorel MUSTEAȚĂ